

Lukiokoulutuksen lukuvuosimaksun määrittelemine kolmansista maista tuleville opiskelijoille 1.8.2026 alkaen

SIVLTK 16.06.2026
109/12.00.01/2026

Valmistelija

Sivistysjohtaja

Eduskunta on hyväksynyt lait kolmansista maista tulevien opiskelijoiden lukuvuosimaksuista toisen asteen koulutuksessa. Lukiokoulutuksen osalta kolmansien maiden valtioiden kansalaisilta perittävistä lukuvuosimaksuista säädetään lukiolain pykälissä 34 a ja 35 sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain pykälissä 24 ja 31.

Kolmannen maan kansalaisella tarkoitetaan muun maan kuin Euroopan unionin jäsenvaltion, Islannin, Liechtensteinin, Norjan tai Sveitsin kansalaista.

Lainsäädäntö tulee voimaan 1.8.2026 ja se koskee 1.8.2026 tai sen jälkeen opintonsa aloittavia. Lakimuutoksella ei ole vaikutusta opintonsa jo aloittaneisiin opiskelijoihin.

Lukuvuosimaksuvelvollisuus lukiokoulutuksessa

Lukiolain 34 a §:n mukaan koulutuksen järjestäjän on perittävä kolmannen maan kansalaiselta lukuvuosimaksu tässä laissa tarkoitettuun koulutukseen hyväksytyltä opiskelijalta, joka hakee oleskelulupaa opiskelun perusteella tai oleskelee maassa opiskelun perusteella myönnettyllä oleskeluluvalla. Lukuvuosimaksu peritään myös kolmannen maan kansalaiselta, joka suorittaa tässä laissa tarkoitettuja opintoja etäopetuksessa. Lukuvuosimaksun suorittaminen on edellytys opetukseen osallistumiselle. Maksua ei kuitenkaan peritä opiskelijalta:

- 1) joka osallistuu tilauskoulutukseen; taikka
- 2) jolla on tilapäinen korkeintaan vuoden mittainen oleskelulupa vaihto-opiskeluohjelmaan osallistumisen perusteella.

Jos henkilön oleskeluluvan peruste vaihtuu opiskelusta esimerkiksi työntekoon, vapautuu hän perusteen muuttumisen jälkeen myös lukuvuosimaksuista.

Lukuvuosimaksujen suhde oppivelvollisuuslakiin

Oppivelvollisuuslain 2 § 1 momenttia on muutettu (voimaantulo 1.8.2026) niin, että oppivelvollisuuden soveltamisalan ulkopuolelle on rajattu kolmansien maiden kansalaiset, jotka oleskelevat Suomessa opiskelutarkoituksessa. Kolmannen maan kansalainen, joka oleskelee Suomessa opiskelutarkoituksessa, ei ole näin ollen oppivelvollinen saatuaan Suomesta kotikunnan. Henkilön katsotaan oleskelevan Suomessa opiskelutarkoituksessa, mikäli hän oleskelee Suomessa opiskelua varten myönnettyllä oleskeluluvalla. Lukuvuosimaksuvelvollisuus koskee siten näitä henkilöitä.

Oppivelvolliselle nuorelle opiskelu Suomessa on ilmaista. Alle 18-vuotias perheensä tai huoltajansa mukana Suomeen tullut lapsi on Suomessa oppivelvollinen saatuaan Suomesta kotikunnan eikä siten ole

lukuvuosimaksuvelvollinen. Perheen kokoajan oleskeluluvan myöntöperusteella ei ole merkitystä.

Lukuvuosimaksujen määräytymisperiaatteet lukiokoulutuksessa

Lukiolain 34 a §:n mukaan lukuvuosimaksun suuruus on vähintään lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta. Jos koulutuksen järjestäjän yksikköhinta on alempi kuin lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta, on lukuvuosimaksun suuruus vähintään koulutuksen järjestäjän yksikköhinta. Yhtä tai useampaa oppiainetta suorittamaan otetuilta opiskelijoilta perittävän maksun määrä on opintopistettä kohden keskimääräinen yksikköhinta tai sitä alempi järjestäjäkohtainen yksikköhinta jaettuna luvulla 30. Lukuvuosimaksu määräytyy ensimmäisenä opiskeluvuotena voimassa olleen yksikköhinnan perusteella koko opintojen ajalle.

Lukuvuosimaksun periminen ei ole koulutuksen järjestäjälle vapaaehtoista. Lukiolain 34 a §:n mukaan koulutuksen järjestäjän on perittävä lukuvuosimaksu niiltä henkilöiltä, jotka lain nojalla ovat velvollisia suorittamaan lukuvuosimaksun. Lukuvuosimaksullisuuden piirissä olevia opiskelijoita ei huomioida valtionosuusrahoituksessa. Näin ollen lukuvuosimaksun on perusteltua määräytyä koulutuksen järjestäjän oman yksikköhinnan mukaan, jotta lukuvuosimaksut vastaavat koulutuksen järjestämisestä muodostuvia kustannuksia.

Lukuvuosimaksullisen opiskelijan lukuvuosi alkaa opintojen aloituspäivästä. Lukuvuosimaksu laskutetaan lukuvuodeksi kerrallaan opiskeluiden aloittamispäivästä eteenpäin. Seuraavan lukuvuoden maksu laskutetaan ennen seuraavan lukuvuoden alkamista. Lukuvuosimaksu määräytyy ensimmäisenä opiskeluvuotena opintojen aloittamispäivänä voimassa olleen hinnan perusteella koko opintojen ajalle.

Lukuvuosimaksu sisältää oikeuden opetukseen ja ohjaukseen, maksuttomaan ateriaan niinä työpäivinä, joina opetussuunnitelma edellyttää opiskelijan läsnäoloa koulutuksen järjestäjän osoittamassa koulutuspaikassa sekä oppimateriaalit ja ylioppilastutkinnon viisi ensimmäiseksi suoritettavaa koetta. Opiskelija on oikeutettu opiskeluhuollon palveluihin, oppimisen tukeen ja erityisopetukseen.

Opiskelijoille on tiedotettava lukuvuosimaksun määräytymisestä etukäteen. Koulutuksen järjestäjät saavat tiedot opiskelijoiden oleskelulupaperusteista Maahanmuuttoviraston kautta. Lukuvuosimaksun suorittaminen on edellytys opetukseen osallistumiselle.

Lukiolain 4 §:n mukaan koulutusta ei saa järjestää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi.

Lukuvuosimaksujen palautukset ja hyvitykset

Kunnan järjestämässä lukiokoulutuksessa laaditaan ennen lukuvuosimaksuista laskuttamista toimintaperiaatteet, joita sovelletaan maksettujen lukuvuosimaksujen palauttamiseen, lukuvuosimaksujen hyvityksiin sekä lukuvuosimaksujen palauttamiseen esimerkiksi opintojen keskeytyessä tai opiskelijan erotessa. Palautus tulee kyseeseen myös tilanteessa, jos opiskelija ei voisi aloittaa opintojaan siksi, että hän on saanut kielteisen oleskelulupapäätöksen.

Hallintosäännön mukaan sivistyslautakunta päättää toimialueensa liittyvistä maksuista.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Keltti-Heikkilä Maria

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta:

Asettaa 1.8.2026 jälkeen opintonsa aloittaville tutkintokoulutukseen hakeutuville kolmansien maiden kansalaisille lukiokoulutuksen lukuvuosimaksuksi € (alv. 0 %) / opiskelija / lukuvuosi. Esitys euromäärästä annetaan kokouksessa.

Päätää, että lukuvuosimaksu sisältää:

- opetuksen opetusmateriaaleineen ja tarvittavan ohjauksen opetussuunnitelman mukaisesti,
- oikeuden opiskeluhuollon palveluihin ja erityiseen tukeen ja
- oppilaitoksen opiskelijalounaan niinä päivinä, kun opetus toteutetaan oppilaitoksessa opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman tai osaamisen kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Valtuuttaa sivistystoimen hallinnon ja kirjanpidon organisoimaan yhdessä rehtorin kanssa lukuvuosimaksujen perimiseen liittyvät käytännöt sekä toimintaperiaatteet, joita sovelletaan maksettujen maksujen palauttamiseen ja hyvityksiin ml. opintojen keskeytyminen tai opiskelijan eroaminen.

Lähtökohtaisesti sivistyslautakunta päättää, että mikäli opiskelijan opinnot keskeytyvät syyslukukauden aikana, palautetaan hänelle puolet lukuvuosimaksusta. Jos opiskelija ei voisi aloittaa opintojaan siksi, että hän on saanut kielteisen oleskelulupapäätöksen, niin lukuvuosimaksu palautetaan kokonaan.

Lukuvuosimaksu hinnantarkistus vahvistetaan vuosittain uusille kohderyhmään kuuluville opiskelijoille lukiokoulutuksen kustannukset ja valtionosuus huomioiden.

Päätös
